

Judikatūras krājums

Lieta C-580/12 P

Guardian Industries Corp.

un

Guardian Europe Sàrl

pret

Eiropas Komisiju

Apelācija — Aizliegtas vienošanās — Lokšņu stikla tirgus Eiropas Ekonomikas zonā (EEZ) —
Cenu noteikšana — Naudas soda apmēra aprēķins — Uzņēmumu iekšējās pārdošanas ņemšana vērā —
Saprātīgs termiņš — Vispārējās tiesas sēdei sagatavoto dokumentu pieņemamība

Kopsavilkums – Tiesas (trešā palāta) 2014. gada 12. novembra spriedums

1. *Tiesvedība — Procesa ilgums Vispārējā tiesā — Saprātīgs termiņš — Tiesvedība par konkurences tiesību normu pārkāpuma esamību — Saprātīga termiņa neievērošana — Sekas — Ārpuslīgumiskā atbildība — Pieteikums, kas pamatots ar pārmērīgi ilgu tiesvedību Vispārējā tiesā — Iztiesāšanas sastāvs*

(LESD 256. panta 1. punkts; Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otrā daļa)

2. *Eiropas Savienības tiesības — Principi — Tiesības uz aizstāvību — Pušu procesuālo tiesību vienlīdzības princips — Ievērošana tiesvedībā — Piemērojamība — Jauna procesuālā dokumenta iesniegšana pēdējā darba dienā pirms tiesas sēdes — Pieņemamība — Nosacījumi*

(Norādījumu Vispārējās tiesas sekretāram 11. panta 3. punkts)

3. *Konkurence — Naudas sodi — Summa — Noteikšana — Komisijas rīcības brīvība — Robežas — Vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošana — Naudas soda pamatsummas aprēķināšana — Komisijas Pamatnostādnēs paredzētā noteikšanas metode — Pārdošanas apjoms, kas ir tieši vai netieši saistīts ar pārkāpumu — Vērā ņemtais apgrozījums — Uzņēmumu grupas iekšējā apgrozījuma izslēgšana — Vertikāla neintegrētu uzņēmumu diskriminācija — Vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpums*

(EKL 81. panta 1. punkts; Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. un 3. punkts; Komisijas paziņojuma 2006/C 210/02 13. punkts)

4. *Konkurence — Naudas sodi — Summa — Noteikšana — Pārbaude tiesā — Savienības tiesas neierobežota kompetence — Piemērojamība — Robežas — Nediskriminācijas principa ievērošana — Komisijas lēmums, kurā pieļauts vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpums — Sekas — Naudas soda apmēra samazināšana diskriminētā uzņēmuma labā*

(Padomes Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. un 3. punkts un 31. pants)

1. Tas, ka Eiropas Savienības tiesa ir pārkāpusi Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otrajā daļā noteikto pienākumu laikus izskatīt tās izskatīšanai nodotās lietas, ir sodāms ar Vispārējā tiesā celtu prasību par zaudējumu atlīdzību, jo šāda prasība ir efektīvs tiesību aizsardzības līdzeklis.

No tā izriet, ka prasība atlīdzināt kaitējumu, ko radījis tas, ka Vispārējā tiesa nav ievērojusi saprātīgu lietas izskatīšanas termiņu, nevar tikt iesniegta tieši Tiesai apelācijas ietvaros, bet tā jāceļ pašā Vispārējā tiesā.

Šajā ziņā Vispārējai tiesai, kuras kompetencē atbilstoši LESD 256. panta 1. punktam ietilpst attiecīgi šādu prasību par zaudējumu atlīdzību izlemšana, jāņem vērā citā iztiesāšanas sastāvā, kas nav tas pats iztiesāšanas sastāvs, kura lietas izskatīšanas ilgums tiek kritizēts, un jāpiemēro sprieduma *Gascogne Sack Deutschland*/Komisija (EU:C:2013:768) 91.–95. punktā noteiktie kritēriji.

(sal. ar 17.–19. punktu)

2. Tiesību uz aizstāvību ievērošanas princips ir Savienības tiesību pamatprincips. Šis princips tiktu pārkāpts, ja tiesas nolēmums tiktu pamatots ar faktiem un dokumentiem, ar kuriem paši lietas dalībnieki vai viens no viņiem nav varējuši iepazīties un par kuriem viņi līdz ar to nav varējuši paust savu nostāju. Pušu procesuālo tiesību vienlīdzības princips, kas izriet no paša lietas taisnīgas izskatīšanas jēdziena un kura mērķis ir nodrošināt līdzsvaru starp tiesvedības pusēm, garantējot, ka ikviena tiesvedības puse var novērtēt un apstrīdēt katru tiesā iesniegto dokumentu, ietver pienākumu sniegt katrai pusei saprātīgu iespēju izklāstīt savu lietu, tostarp iesniegt savus pierādījumus apstākļos, kas tai nerada acīmredzami nelabvēlīgāku situāciju salīdzinājumā ar pretējo pusi.

Šajā ziņā tiesību uz aizstāvību pārkāpums nav konstatējams tāda fakta dēļ, ka vienas tiesvedības puses iesniegtais dokuments ir ticis atzīts par pieņemamu, ja, pirmkārt, pretējās puses rīcībā ir bijušas trīs dienas līdz tiesas sēdei, lai iepazītos ar šī dokumenta saturu, un kad šāds termiņš, ņemot vērā šī dokumenta raksturu un saturu un neatkarīgi no Norādījumu Vispārējās tiesas sekretāram 11. panta 3. punkta noteikumu ievērošanas, nevar tikt uzskatīts par pārmērīgi īsu, un ja, otrkārt, šī pretējā puse nav nedz lūgusi iespēju komentēt šo dokumentu rakstveidā, nedz lūgusi pārceļtiesas sēdi.

(sal. ar 30., 31., 33. un 34. punktu)

3. Lai gan konkurences tiesību jomā Komisijai attiecībā uz naudas soda apmēra aprēķināšanu ir rīcības brīvība, šīs brīvības izmantošana ir ierobežota, cita starpā, ar uzvedības normām, ko Komisija pati sev ir noteikusi, it īpaši jau Pamatnostādņēs naudas soda aprēķināšanai, piemērojot Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktu.

Saskaņā ar šo pamatnostādņu 13. punktu, nosakot naudas soda pamatsummu, Komisija izmanto pārkāpumā tieši vai netieši iesaistīto uzņēmuma preču vai pakalpojumu pārdošanas apjomu atbilstošajā Eiropas Ekonomikas zonas teritorijā. Šī 13. punkta mērķis ir uzņēmumam uzlikt naudas soda apmēra aprēķinā kā sākumpunktu izmantot apmēru, kas atspoguļo pārkāpuma ekonomisko ietekmi un šī uzņēmuma nozīmi pārkāpumā. Šajā ziņā, lai arī minētajā 13. punktā paredzētais pārdošanas apjoma jēdziens, protams, nevar tikt piemērots tādejādi, lai tas ietvertu attiecīgā uzņēmuma pārdošanas apjomu, kas neietilpst pārmestās aizliegtās vienošanās piemērošanas jomā, tas tomēr apdraudētu ar šo tiesību normu sasniedzamo mērķi, ja šis jēdziens tiktu uzskatīts par tādu, kurš attiecas vienīgi uz apgrozījumu, kas panākts tikai ar pārdošanu, par kuru ir konstatēts, ka to ir reāli ietekmējusi aizliegtā vienošanās. Ar šādu ierobežojumu turklāt mākslīgi tiktu samazināts konkrētā uzņēmuma izdarītā pārkāpuma ekonomiskais nozīmīgums, jo tas vien, ka ir ticis atrasts ierobežots skaits tiešu pierādījumu par aizliegtās vienošanās reāli ietekmēto pārdošanas apjomu, izraisītu, ka galu galā naudas sods tiktu uzlikts bez reālas saiknes ar attiecīgās aizliegtās vienošanās piemērošanas jomu. Ar šādu atbalstu slepenībai tiktu apdraudēts arī EKL 81. panta pārkāpumu efektīvas izmeklēšanas un sodīšanas mērķis,

un līdz ar to tas nevar tikt pieļauts. Turklāt kopējā apgrozījuma daļa, ko veido to preču pārdošana, uz kurām attiecas pārkāpums, pati par sevi ir labākais rādītājs, kas atspoguļo šī pārkāpuma ekonomisko nozīmi.

Tāpēc nav vajadzības nošķirt pārdošanu atkarībā no tā, vai pārdots tiek neatkarīgām trešām personām vai arī vienībām, kas ietilpst vienā uzņēmumā. Šīs pēdējās kategorijas pārdošanas veida neņemšana vērā katrā ziņā nozīmētu, ka vertikāli integrētām sabiedrībām nepamatoti tiktu piešķirta priekšrocība, ļaujot tām izvairīties no soda, kas ir samērīgs ar to nozīmi tādu preču tirgū, uz kurām attiecas pārkāpums. Papildus ieguvumam, uz kuru varētu cerēt no vienošanās par cenu horizontālu noteikšanu attiecībā uz pārdošanu neatkarīgām trešām personām, vertikāli integrēti uzņēmumi var arī gūt labumu no šādas vienošanās lejupējā pārstrādāto preču tirgū, kuru sastāvā ir pārkāpumā iesaistītās preces, un tas ir iespējams divējādi.

Tā kā, piemērojot dažādas aprēķina metodes, nedrīkst diskriminēt uzņēmumus, kas ir bijuši viena un tā paša EKL 81. panta pārkāpuma dalībnieki, no tā izriet, ka šī apgrozījuma noteikšanā vertikāli integrēti uzņēmumi ir līdzīgā situācijā ar ražotājiem, kas nav vertikāli integrēti. Tā kā vienlīdzīgas attieksmes princips paredz, ka līdzīgas situācijas nedrīkst tikt aplūkotas atšķirīgi, bet atšķirīgas situācijas nedrīkst tikt aplūkotas vienādi, ja vien šāda pieeja nav objektīvi pamatota, tad attieksmei pret šo divu veidu uzņēmumiem ir jābūt vienādei. Iekšējās pārdošanas neiekļaušana atbilstošajā apgrozījumā nozīmētu priekšrocības radīšanu pirmajiem, samazinot viņu relatīvo nozīmi pārkāpumā, tādējādi kaitējot pārējiem.

(sal. ar 51., 55.–60., 62. un 63. punktu)

4. Ja pamats, kura mērķis ir panākt par konkurences noteikumu pārkāpumu uzliktā naudas soda apmēra samazināšanu, ir pamatots, Tiesai, īstenojot savu neierobežoto kompetenci, ir pašai jāizvērtē lietas apstākļi un attiecīgā pārkāpuma veids, lai noteiktu naudas soda apmēru.

Runājot par naudas sodu, kura apmēru Komisija ir noteikusi atbilstoši metodei, kas ir pretrunā vienlīdzīgas attieksmes principam, Tiesa var šo naudas sodu samazināt ar nosacījumi, ka tiek novērsta jebkāda diskriminācija starp uzņēmumiem, kas piedalījušies pārkāpumā.

(sal. ar 69., 72., 75. un 78. punktu)